

Jukka Gustafsson - juhlapuhe -Tyryn koulun vihkiäiset, Valkeakoski 25.10.2014

Arvoisat kaupungin edustajat, rehtori ja opettajat, hyvä juhlayleisö

On aivan erityisen hienoa olla juhlistamassa Tyryn koulun juhlapäivää.

Uusittu koulu, uudet tilat ja ympäristö antaa paljon iloa, ja toivottavasti uudet siivet jokaisen lapsen nousta uusiin korkeuksiin opintiellään.

Opettajille ja koko koulun henkilökunnalle uuden rakentaminen kertoo myös poliittisten päättäjien arvostuksesta sekä perusopetuksen merkitystä kohtaan, että uskosta tulevaisuuteen.

Suomi ja Valkeakoski säilyvät menestyvien kansankuntien joukossa vain hyvällä sivistyksellä, koulutuksella ja tarjoamalla laadukasta perusopetusta jokaiselle lapselle.

Viihtyisän ja hyvän ympäristön merkitys oppimiselle on kiistaton.

Hyvä juhlayleisö

Kun tein omia kotiläksyjäni tätä juhlapuhetta varten, huomasin ilokseni, että olen tulossa hyvään kouluun.

Sain vahvistusta lasten mielipiteistä rehtorin "pääkirjoituksesta" Tyry tiedottaa:

"Opiskeluilmapiiriltään Tyryn koulu yhteisö on edelleen avoin, kiireetön ja myönteinen. Vastuu ilmapiirin ylläpitämisestä kuuluu sekä opettajille että oppilaille. Toiminnassamme pyrimme toimivaan vuorovaikutukseen kaikkien yhteisön jäsenten välillä. Koulumme arvoperustan mukaan kaikkien on myös kannettava vastuu sekä itsestään että lähimmäisestään."

Minuun teki vaikutuksen teidän yhteinen koulun tilaisuutenne "Vauhdilla koulurauhaan".

Julistuksessa puhuttiin, miten jokainen meistä voi toimia koulukiusaamista vastaan.

Julistus luettiin kuudella eri kielellä - Suomen, englannin, viron, saksan, thaimaan ja ruotsin kielellä.

Opetusministerinä laitoin liikkeelle lain valmistelun koulujen työrauhan lisäämiseksi.

Tämä ns. työrauhalaki sai erinomaisen vastaanoton opettajilta ja lasten vanhemmilta.

Opettajien työkalupakkiin tuli uusia välineitä, oikeuksia turvata jokaisen lapsen oikeus työrauhaan.

Hyvät kuulijani,

Suomalainen peruskoulu on ollut viime vuosina suuren kansainvälisen mielenkiinnon kohteena.

Olemme olleet aivan maailman kärjessä lasten ja nuorten oppimistuloksissa.

PISA -tutkimusten mukaan olemme edelleen Euroopan ykkönen.

Saanan tässä kohtaa ottaa esille mielestäni tärkeän, yhteiskunnallisen havainnon, johtopäätöksen.

Suomessa olemme pitäneet kiinni kansallisesta koulutuspolitiikasta, valtakunnallisista opetussuunnitelmasta, laadukkaasta opettajakoulutuksesta ja pätevyyksistä, tuntijaosta ja arvioinnista.

Olen joskus koulutuspolitiikkona verrannut kansallista koulutuspolitiikkaa ja terveyspolitiikkaa ja olen todennut, että palvelujen suhteen olemme menestyneet maailman kärjessä koulutuspolitiikassa.

Emme ole antaneet sitä markkinavoimien ja veroparatiisien temmellyskentäksi.

Vaikka näin sanoessani kärjistän, niin Suomessa käytännöllisesti katsoen kaikki lapset voivat käydä koulua hyvissä ja laadukkaissa kouluissa.

Jatkossakin pitää huolehtia siitä, että lähikoulu on paras ja turvallisin koulu. Jos on tarvis, niin lisätukea annetaan niille kouluille, joissa lapsilla ei ole parhaat mahdolliset lähtökohdat.

Hyvä juhlayleisö

Peruskoulua tulee kehittää. Johdollani valmistettiin perusopetuksen uusi tuntijako. Taito- ja taideaineita lisätään, liikuntaa, historiaa ja yhteiskuntoppia lisätään, draaman käyttöä opetusmenetelmänä lisätään.

Joudumme kysymään mitä tarkoittaa ihmisyyys ja vastuullinen yhteiskunnan jäsenyys muuttuvassa maailmassa ja mitä taitoja ja tietoja ja arvoja lapsemme tulevat tarvitsemaan tulevaisuudessa?

Päivä päivältä on vaikeampaa määritellä, mikä on olennaista ja jokseenkin vakaana pysyvää tietoa, jota koulussa pitäisi oppia.

Professori Pirjo Ståhle on luonnehtinut tätä muutosta seuraavasti:

"Isot perusasiat - tekeminen, tietäminen, oleminen - ovat muuttumassa aivan ratkaisevalla tavalla. Vinhasti muuttuvan, sirpalemaisesta tiedon ja verkostoissa toimimisen keskellä ihmisen olemus, minuus on kovalla koetuksella. Koululla voisi parhaimmillaan olla aivan keskeinen rooli minuuden rakentamisessa ja ihmisenä kasvun tukemisessa. Koulu voi auttaa jäsentämään ja ymmärtämään ympäröivää maailmaa, antaa välineitä oman arjen ja elämänhallintaan ja vahvistaa jokaisen oppilaan kokemusta siitä, että hän omana itsenään, tärkeänä tulee kuulluksi ja nähdyksi."

Oma vastaukseni näkyy uudessa tuntojakopäätöksessä.

Näen niin, että taito ja taideaineet, historia, musiikki, oppiaineiden rajat ylittävä integrointi, draaman käyttö ym. antavat mahdollisuuksia lapsen ja nuoren persoonallisuuden ja itsetunnon kasvuun "tekemistä" lisäämällä. Uskon sen lisäävän nuoren kykyä liikkua sosiaalisesti, emotionaalisesti ja kulttuurisesti tulevaisuuden yhteiskunnassa.

Kun talouden rakenne, työ ja ammatit muuttuvat, nuoret tarvitsevat monipuolisemman yleissivistyksen, arvo-osaamista ja hyvän itsetunnon pärjätäkseen tulevaisuuden työelämässä ja yhteiskunnassa.

Hyvät kuulijani

Suomalaisessa yhteiskunnassa peruskoulu on edelleen koko ikäluokan kokoava yhteisö. Perusopetus antaa pohjan jatko-opinnoille. Se luo edellytyksiä elinikäiselle oppimiselle, sivistymiselle ja hyvinvoinnille sekä yhteiskunnalliselle ja kulttuuriselle osallisuudelle.

Koulu ohjaa parhaimmillaan pitkäjänteiseen ja tavoitteelliseen työskentelyyn. Parhaimmillaan peruskoulu tarjoaa ympäristön, jossa työskennellään moninaisissa vuorovaikutuksissa ja tehdään itsetuntoa ja sosiaalisia taitoja rakentavaa yhteistyötä.

Nyt on työn alla uusi opetussuunnitelma. Se on toteutettu toiveidensa mukaisesti laajana ja avoimena yhteistyöprosessina. Perusteissa korostuu yhteistyö yli kouluasteiden ja nivelvaiheen, osallisuus ja yhteistyö kouluyhteisössä sekä koulun avautuminen ympäröivään yhteisöön moninaisen yhteistyön kautta. Opetussuunnitelman perusteet perustuvat oppimiskäsitykseen, jonka mukaan oppilaiden aktiivisella toimijuudella, myönteisillä tunnekokemuksilla ja uutta luovalla toiminnalla on tärkeä merkitys oppimisessa.

Työ on edennyt hyvin. Minun mielestäni koulun oppilailla on oikeus hyvään opetukseen, päteviin opettajiin, järkevän kokoiseen opetusryhmään.

Hyvä peruskoulu on ilmapiiriltään kannustava. Kohtaamiset tahdikkaita, välittäviä, kunnioittavia. Opettajat ovat innostavia ja kannustavia. Koulussa vallitsee pedagogista hyvinvointia. Se on kiireettömyyttä, oikeutta olla oma itsensä, oikeutta vaikuttaa, oikeutta osallistua.

Tutkimusten mukaan kouluissa joissa voidaan hyvin, opitaan myös hyvin. Mielestäni osaamistavoitteiden rinnalle pitää nostaa onnistumisen kokemukset. Opettajien tulee rakentaa positiivisia koulukokemuksia joka päivä, jokaiselle oppilaalle.

Hyvä koulu edistää tasa-arvoa ja oikeudenmukaisuutta. Hyvä on sitä, että jokaisen koulu on riittävän hyvä. Lähikoulu kelpaa ja siitä voidaan olla ylpeitä. Näin on täällä Tyrössä.

On tärkeää muistaa, että missään, eikä koskaan lapset eivät ole saaneet yhtä hyvää opetusta kuin hyvin koulutetuilta opettajilta peruskoulussa Suomessa.

Koulujemme koulutuspoliittinen arkkitehtuuri on upea. Iso luottamus toisiimme. Ei testejä. Ei tarkastuksia.

Akateemisesti koulutetut opettajat. Hyvinvointivaltion turvaverkot -kuraattorit, terveydenhoitajat, psykologit - kouluruoka mukaan lukien!

Työtä riittää.

Meillä on paljon kouluissamme alisuoriutumista.

Tieto- ja viestintätekniikkavälineiden hyödyntämisessä on puutteita. On muistettava, että tutkimusten mukaan suuri osa nuorista käyttää teknologiaa lähes pelkästään pinnalliseen tiedon käsittelyyn ja viihteeseen. Se ei kasvata, ei opeta heitä älyllisesti eikä moraalisesti, ei emotionaalisesti, juurikaan!

Nettisukupolven lapset ja nuoret ovat keskenään hyvin erilaisia, suurin osa heistä käyttää teknologiaa pinnallisesti.

Koulun haaste on edelleen suuri!

Hyvä juhlayleisö

Haluan vielä onnitella teitä onnistuneesta rakennustyöstä. Uusi, upea Tyryn koulu on otettu käyttöön ja niin oppilaat kuin henkilökuntakin voivat iloita värikkäistä ja toimivista tiloista.

Eräs koulun oppilas vastasi kyselyyn pettyneenä koulun sivuilla: ”odotin, että koulussa olisi ollut suihkulähde.”
No, ei tullut tässä vaiheessa, mutta välitunnilla saa olla sisällä!

Nyt on juhlan aika. Haluan vielä kiittää kaikkia, jotka ovat olleet vaikuttamassa koulun syntyyn ja tämän tilaisuuden järjestämiseen.

Erytisesti toivon liikunnallista iloa, hurmaa, tanssia, pelejä Jukka- salissa. Kiitos tästä tunnustuksesta ja arvostuksesta.

Nyt Valkeakoski korvasi minulle sen, että muutama vuosikymmenen taaksepäin jouduin lähtemään Valkeakoskelta, tehtaan kentältä ambulanssilla, jalka poikki. Nyt lähden iloisena, terveenä ja onnellisena.

Kiitos Teille ja menestystä koulun opetus- ja kasvatustyössä!